לא א ב מיי׳ פכ״ג מהלכות

דא א ב מיי פב"ג מהכנות שבת הל"א סמג לאוין סה טוש"ע או"ח סימן שיד סעיף ב: לב ג מיי פ"ב מהלכות שכנים הל"ז טוש"ע

שכנים הנ"ז טוש"ע חו"מ סימן קעב סעיף ז: לג ד מיי פ"ז מהלכות טומאת מת הל"א: לד ה ו מיי פכ"ג מהל' שבת הלכה ו סמג לאוין

סה טוש"ע או"ח סימן שיד

סעיף ה: סעיף ה: לה ז מיי שם הלכה יא סמג שם טור שו"ע שם סעיף

:69 יח: לו ח שם סעיף ה: לז ט י מיי פי"ט מהלי שבת הלכה יו סמג שם

טוש"ע או"ח סימן שא סעיף

:53

לח כ מיי׳ פכ״ב מהלי שבת

שו"ע או"ח סימן שא סעיף

์ :ธธ

מוסף רש"י

בית סתום. שהיה לו פתח

בית סתום. שהיה נו פתח לחלר וסתמו (ב"ב יב.). יש לו ארבע אמות. נחלוקת החלר, אם נאו לחלוק כאילו הוא פתוח (שם). אינו מטמא כל סביביו. אלא מטמא כל סביביו. אלא

בנגד הפתח אם מת בתוכו

כנגד הפתח חם תת בחוכו (שם). פרץ את פצימיו. הרי הוא כקבר, וחכמים טימאו את סביבות הקבר ארבע אמות כדי שלא יקרבו

ייאסילו ולאו אדעתייהו (שם).

יינור רישבא. עבות שם. סבות רישבא. עבות שם האים, רישבא פורש נשבין ללוד חיה ועוף (לעיל יז: ושם: שבי. ובעי"ז תענית י.).

כל מקום שאסרו חכמים

כל מקום שאסרו הכמים מפני מראית העין, שלא ימשדוחו באיסור (לעיל 17:) דבר המותר ואסרוחו מפני מראים העין, שהרואה חושדו

נדנר ענירה (ע"ז יב.). אפילו בחדרי חדרים

אפילו בחדרי חדרים אסור. נמקוס שאין אדס רואסו אסרוסו (שם).

עושי

טהרות עד הקבר

הלכה ט טור או״ח סימן שיח: שיח: לם ל מ ג מיי שם הל"כ סמג לאיון סה טור

קמו:

יו) פי כאכים יאין מן השמרי'. ערוך ערך חזק ע"ש], ב) ב"ב יב., ג) [ברכו'

ט. וש"נ], ד) לעיל לט., ה) ביצה לה:, ו) לעיל סד:

בילה ט. ע"ו יב., ו) עי׳ לעיל

בינה ט, עיז יב, ז) עי׳ נעינ נא: רש״י ד״ה קטנה ושם משמע שנמייה וחולדה חיות הן, ח) [דף יא.], ט) [רש״ל], י) [צ״ל לחלוד], ל) [כדאימא סנהדרין לו:], ל) ר״ל דגרסי״

הט"ץ דעשרו בקמץ לשון נפילה דאלו הנו"ן במירק הוי לשון שרייה. רש"א, מ) [וער מוס' צילה לה: ד"ה מי שנשרו],

הגהות הב"ח

(A) גמ' רבה אמר למטה וכו' א"ל אניי לרבה: (ב) רש"י ד"ה ואת המיס

יכו׳ להשתמר שיצטננו ולא

גליון הש"ם

בושום ריחשא. ואטו פתחא אחרינא דליכא למיחש לריחשא לא גזרינן דדוקא אטו לול של תרנגולין גזרינן דלא מסקי אינשי אדעתייהו שיהא עשוי להכנים ולהוליא:

> ר׳ שמשון זכ״ל דכיון דמסיימי מחילתה ולית לן למיחש שמא יעלה על הבית ויאהיל עליו ולא ידע לית לן למימר דמטמא ד' אמות כל סביביו כדמוכח בסוטה פרק משוח מלחמה (ד' מד.) גבי חלר הקבר העומד בתוכה טהור הני מילי חלר הקבר דמסיימא מחילתא אבל מת בעלמא תפים ומשמע דבמת נמי היכא דמסיימאא לא נטמא כל סביביו ד' אמות אלא נראה לו דהכי פי׳ זיזין באותו בית שבולטין מחוך לבית מכל לד ויש בהם פותח טפח בכל אחד אם הבית סתום ועדיין נראית בו לורת הפתח^ב אינו מטמא שסתמו של מת עומד לנאת דרך הפתח פרץ פלימיו וחזר ובנאו כשאר כותל ולא נותר בו כלל פתח מטמא כל סביביו דכל חד וחד איכא לספוחי דילמא דרך אותו מקום יצא מן הבית^ג מיהו לאו פירכא היא כולי האי מה שהקשה לפירוש הקונטרם די״לד שלא חלהו חכמים במת ועוד נראה דלא קשה כלל לפי׳ הקונטרס דבית נמי לא מסיימי מחילתא שהוא מטמא הנוגע בכתלים אפילו לא יעלה על גביו כקבר שמטמא במגע אפילו מן הלד כדתניא בספרי בפרשת פרה אדומה או בקבר זה קבר סתום או אינו אלא קבר פתוח אמרת ק"ו ומה אהל שמקבל טומאה אינו מטמא מכל לדדין כשהוא פתוח קבר שאינו מקבל טומאה אינו דין שלא יטמא מכל לדדין כשהוא פתוח אלמא כשהוא סתום מטמא אף הנוגע מן הלד: הלבה כרבי יאשיה. הלכך מותר לתת לכתחילה נובמא

מרזב ליינו שיפול היין בתוכו וילך למרחוק דכשלוקח עלה של הדם ומקפלו כעין מרזב נראה כעושה מרוב אבל בגובתא שאינו עושה בו שום מעשה לא גזרינן. מ"ר: הוה דאי לאו הכי היכי

אלמא לשון נפילה הוא. ד מ מ"ר: המנער

שנשרו כליו בדרך במים מחלך בהן ואינו חושש הגיע לחצר החיצונה שומחן בחמה [3] אבל לא כנגד העם: **גכו'** פשימא מהו דתימא ניגזר משום אשוויי גומות קא משמע לן: ואת המים היפים ברעים: פשיטא סיפא איצטריכא ליה ואת הצוגן בחמה הא גמי פשיטא ברעים: מהו דתימא ניגזור דילמא אתי לאטמוני ברמץ קמ"ל: למי שנשרו וכו': יאמר רב יהודה אמר רב "כל מקום שאסרו חכמים מפני מראית העין אפילו בחדרי חדרים אסור תנן שומחן בחמה אבל לא כנגד העם תנאי היא דתניא שומחן בחמה אבל לא כנגד העם ר"א ור"ש יאוסרין אמר רב הונא

וחלקו רב חסדא ורבה, והילכתא כרבה דתניא מסייעתו. ואילו דברי רבה, רבה אמר למטה מן היין נמי זהו לשמר ומותר לפותחו, ודוקר וב חסוק כגוון שניקבה למטה כרבה רחניא מסייעתו. האילו דברי רבה, רבה אמר כמטה מן היין נמי זהו כשמר וכותר לפותחו,
והיכי דמי לחזק כגוון שניקבה למטה מן השמרים דמוכחא מלתא שאין אדם עושה נקב בקרקעיתה של חבית להוציא יין ולא
לשמר עשאו מפני כשמפנה החבית הופכה על פיה, וזה הנקב כיון שסחמו נעשה סיתום זה כגופה של חבית ובטל מלהיות נקב בו,
וחשוב כפתח בית הנסתם בפירוץ פצימין שנסתלק ממנו דין פתח לגמרי. גובתא, שהיא שפופרת של קנה או של עצים שנותנין
[אותם] בנקב החבית או ביד הנוד של יין להיות מושכין ממנו יין מן החבית או מן הנוד, רב אסר ושמואל שרי. ואוקימנא חלוקתן
בשפופרת חתוכה ומתוקנת להכניסה לנקב, אבל לחתוך דברי הכל אסור. ואם היא חתוכה ומתוקנת, דברי הכל מותר להחזירה בנקב החבית או בנוד למשוך ממנה יין. והעמדנו עוד חלוקת רב ושמואל כתנאי, דתניא אין חותכין שפופרת ביו"ט ואין צ"ל בשבת, נפלה מחזירין בשבת ואין צ"ל ביו"ט, ור' יאשיה מיקל. ודייקינן עלה ר' יאשיה אהייא מיקל, אילימא ארישא שאמר

משום ריחשת. שלה יכנס בו שרץ כגון " נמייה וחולדה שממיתים הת התרנגולים: זימנין דלה מקניה מעיקרה. שיהה כדי להוליה הבל ולהכנים את האויר: לא שנו. דנוקבין: אלא במקום. דסתימה פרץ פצימיו מממא כד סביביו. פי׳ בקונטרס כל סביביו ד׳ אמות זו לא נעשית אלא לשמור ריח היין שלא ילא ויתקלקל וכיון דלאו

סתיתה מעלייתא עבדי לה לאו כלום הוא: לחוק. שיחוק הכלי שלא יצא יינו הואיל וסתימה מעלייתא היא כי הדר נקיב לה הוי כפותח לכתחלה: למטה מן היין נמי לשמר הוא. כיון דלאו כובד היין נשען עליו סגי ליה בסתימה כל דהו: למעה מז השמרים. אלל שוליו שכל כובד היין נשען שם: סניא דמסייע לך. דלא פקע שם פתח מיניה אלא בסתימה מעלייתא: בית סתום יש לו ד"ח. קיי"ל בבבח בתרחים חלר מתחלקת לפי פתחיה לפי פתח הבתים הפתוחין לה. אם באו לחלק את החצר בין שנים שהיה לזה בית שפתוחין לו לחלר שני פתחים ולוה בית שפתוחין לו לחלר ד' פתחים נוטל לכל פתח ארבע אמות בחצר נגד פתחו למדת רוחב פתחו והשחר חולקין בשוה ואם נסתם אחד מהם הודם חלוחת החלר ולא פירן את פלימיו אלא סתם בין שני הפלימין אינו מפסיד ש [דין] פתחו בכך פירן את פלימיו ואח"כ סתמו פקע שם פתח מיניה: בית סתום. והמת בתוכו אינו מטמא סביביו: פרץ פלימיו. וסתמו נעשה קבר ומטמא סביביו ד"ח כדחמר בסוטה (ד' מד.) מת תופס ד"א לטומאה וגזרה דרבנן שמא יאהיל ולא יבין: גובחא. לתקוע קנה חלול בנקב החבית שיצא היין לרך הקנה: מחתך. רונגיי"ר לתקנה למדת הנקב: אהדורי. אם נפלה: ולה מסקנה. לה ניתנה בנקב לידע אם למדתו היא: אי לימא ארישא. לחותכה ולשפותה: משחת. שמן עב: אסור. למרחו: טרפא דאסא. לתת עלה של הדם בנקב החבית שהעלה עשוי כמרוב והיין וב דרך שם: גוירה משום מרוב. שמח יכין מרוב: שמא יקטום. העלה מן הענף וכיון דקטמיה הוה ליה כמתקן כלי כדתניא במסכת בילה (דף לג:) לחלותי בו שיניו לא יקטמנו ואם קטמו חייב חטאת: בי סדית. לבדין שקורין פלטר"ש ועשויין לקפלן תחתיו במקום הכר או הכסת: רב אסר. להביאו דרך מלבוש דרך רשות הרבים כשהוא מעוטף בו: ברכין. שדרכן להתחמם בהן: דשרו. דמלבוש הן: ולא הוה ליה רווחא. בבית למקום מושבם של תלמידים: ומשום לבוד לבותינו. שלא היה להן דבר לישב עליו ויושבין על גבי קרקע: רב כהנא ורב אסי. תלמידי חברים היו לוס: מתבר' לחוך הבור. שחין בו מים: שיהח שמור. שלא יסריח מחמת החום: ואת המים

גם' אפר ר"ח לפעלה מן היין והו לשפר. גי' הכי"ף למעלה מן היין זהו לחזק למטה מן היין זהו לשמר רבה אמר למעלה וכו': שם ומשום כבוד רכותינו לא ישב. עי׳ שבועות דף מז ""ל הימ' ד"ה הוה ימיב: ע"א תוס' ד"ה הוה

[א] גמ' ליכא בינייהו דקטים ומנה. נ"ב פ" שהוא קטום ויש עוד הרבה קטומים טור. ו"ש ומנחי אבל גירסת ח"ש ומנחי אבל גירסת הרי"ף והרא"ש וש"פ ומנח: [ב] שם שוטחן בחמה. נ"ב ק == ביביון ביינו באו" קימן ש"א ס"ק ק"ה): סימן ש"א ס"ק ק"ה):

הנהות הגר"א

לעזי רש"י רונגיי"ר [רידוניי"ר]. לחתוך. פלטר"ש [פילטרי"ש]. לבד.

רבינו חננאל (המשר) ת״ק אין חותכין, כלומר אין זו קארן וווונכין, כלומו אין חותכין מקנה גדול חתיכה לעשותה שפופרת, בהא ר׳ יאשיה מיקל והא קא מתקן כלי בשבת. אלא אסיפא שאמר ת"ק נפלה מחזירין . אותה. בהא לימא ר' יאשיה מיקל, מי החמיר שיאמר בזה מיקל הלא בזה גם ת״ק מותר קאמר. ותריצנה אלא לאו דחתיכה ולא מתקנה לאו דחתיכה ולא . איכא בינייהו. וכד הציעה. איכא בימיחה. זכן הציפות, אין עושין שפופרת ביו״ט ואין צ״ל בשבת, ואפילו חתיכה ולא מתקנה אסור. אבל אם היתה כבר בחבית ונפלה מחזירין אותה בשבת . ואין צ״ל ביו״ט, ור׳ יאשיה מיקל בחתיכה ולא מתקנה. נמצאו דברי רב כת״ק ודברי שמואל כר׳ יאשיה. והלכה כר' יאשיה (ודרש) [דדרש] רב שישא בריה דרב אידי משמ׳ דר׳ יוחנן הילכתא משמ׳ דר׳ יוחנן הילכתא כר׳ יאשיה. וזה שאמר חתיכה ולא מתקנה, לאו שצריכה תיקון כלי כגון סכין וכדומה לו, אלא תיקון ביז בלבו, ואם צויכה תיקון בסכין או זולתו סכין כלי אחר, אסורה. ואם היתה החבית נקובה לא יתן עליה שעוה מפני . שממרח. כלומר סותם. . כדאמרינן התם לעניין חבית שניקבה וסתמה שמרים כו' מורח מן הצדרין. וכיון דר' יהודה דמתניתין . וריב״ז ורב ושמואל אמרי

תבשיל לתוך הבור: גומות. שבקרקע הבור שיהו שוין להושיב הקדרה: המנער המנער יים ביים עלה הדס שנותנין על הנקב של חבית להיות מקלח בו יין ולא יהיה שותת בדפני החבית. לדברי הכל אסור ליטול עלה של הדס בשבת ולשומו בנקב של חבית כמרזב, ואפילו רב אשי לא התיר אלא שאם היה (הנקב) [בנקב] מושך ממנו, אבל לתתו שר הוט בשבור לטומו בנקב של רובית כמו הך, אפנילו דב אשי לא והוני אלא שאט היה והנקבן הנקבן מוס מכנו, אבל לחומו לכתחילה אוסר. בי **סדיא רב אסר ושמואל שרי**. אין זה מקומו אלא בשביל שהזכיר השמועות שחלקו בהן רב אסר ושמואל שרי, נסבה בגררא, ופשוטה היא. כסת זו שחלקו בהן היאן כסת בינונית לא דקה ולא קשה, ומסקינן בה אפילו זו מותר לטלטלה. נחנצין תבשיל בתוך הבור בשביל שיהא שמור. פי בור זה אין בו מים ונותן התבשיל בקרקעיתו, מהו דתימא ליגזור דלמא אתי לאשויי גומות קמ״ל דלא גזרינן. ואת המים הרפים ברעים, פשיטא. ואת הצונן בחמין פשיטא, מהו דתימא לגזור דילמא אתי (לאשויי גומות) (לאטמוני) ברמץ קמ״ל דלא גורינן. מ<mark>תני מי שנשרו כליו בדרך כו</mark>י. אמר רב יהודה אמר רב כל מקום שאסרו חכמים מפני מראית העין אפילו בחדרי חדרים אסור, איני והא תנן שוטחן בחמה אבל לא כנגד העם, ואוקימנא ליה דרב כתנאי. אמר רב הונא

היפים ברעים. כלי מלא מים יפים

לתוך מקוה מים רעים להשתמר

שילונו ולא יחמו: מי שנשרו. שנפלו למים בשבת: לחלר החילונה. הסמוכה

למבוא העיר בתוך העיר שהוא

מקום משתמר: שוטחן בחמה. ליבשן:

אבל לא כנגד העם. שיחשדוהו שכבסן: גב" פשיטא. דנותנין

דשרי בקשין דכ"ע לא פליגי דאסור כי

פליגי במיצעי מאן דאסר מיחזי כמשוי

ומאן דשרי לא מיחזי כמשוי והא דרב לאו

בפירוש איתמר אלא מכללא איתמר דרב

איקלע לההוא אתרא דלא הוה ליה רווחא

נפק יתיב בכרמלית אייתו ליה בי סדיא

לא יתיב מאן דחזא סבר משום דבי סדיא

אסור ולא היא דרב אכרוזי מכריז בי סדיא

שרי 9ומשום כבוד רבותינו לא ישב עליו ומאן

נינהו רב כהנא ורב אסי: בותני סכנותנין

, תבשיל לתוך הבור בשביל שיהא שמור

ואת המים היפים ברעים בשביל שיצננו ואת הצונן בחמה בשביל שיחמו סמי

כקבר ואין נראה לזקיני הרב משום ריחשא וי"א אין מוסיפים זימנין דלא תקניה מעיקרא ואתי לארוחי ביה דרש רב נחמן משום רבי יוחנן הלכה כיש אומרים: אושוין שנוקבין נקב ישן לכתחלה: אמר רב יהודה אמר שמואל לא שנו אלא במקום העשוי לשמר אבל לחזק אסור היכי דמי שלשמר היכי דמי לחזק ∘א"ר חסדא למעלה של מן היין זהו לשמר לממה מן היין זהו לחזק • רבא אמר ילממה מן היין נמי זהו לשמר והיכי דמי לחזק כגון שניקבה לממה מן השמרים א"ל אביי לרבא תניא דמסייע לך יבית סתום יש לו ארבע אמות פרץ את פצימיו אין לו ד' אמות יבית סתום אינו משמא כל סביביו פרץ את פצימיו משמא כל סביביו גובתא רב אסר ושמואל שרי "מחתך לכתחלה דכ"ע לא פליגי דאסור אהדורי דכ"ע לא פליגי דשרי כי פליגי דחתיכה ולא מתקנא מאן דאסר גזרינן דילמא אתי למיחתך לכתחלה ומאן דשרי ילא גזרינן כתנאי אין חותכין שפופרת ביו"ם וא"צ לומר בשבת נפלה (אין) מחזירין אותה בשבת ואין צריך לומר ביו"ם ור' יאשיה מיקל ר' יאשיה אהייא אילימא ארישא הא קמתקן מנא אלא אסיפא ת"ק נמי מישרא קשרי אלא דחתיכה ולא מתקנא איכא בינייהו מ"ם גזרינן ומ"ם לא גזרינן דרש רב שישא בריה דרב אידי משמיה דר' יוחנן הלכה כר' יאשיה: ואם היתה נקובה וכו': מישחא רב אסר ושמואל שרי מאן דאסר יגזרינן משום שעוה ומאן דשרי לא גזריגן אמר ליה רב שמואל בר בר חנה לרב יוסף בפירוש אמרת לן משמיה דרב מישחא שרי אמר מבות רישבא אמר שמואל האי מרפא דאסא אסור מ"מ רב יימר שקורין רזיי"ל בחבית: משום מרוב. פי׳ הרב פור״ת שלא יבוא ליתן על גגו מדפתי אמר גזירה משום מרזב רב אשי אמר "גזירה שמא יקמום מאי בינייהו [4] איכא מרוב והשה דבגובתה נמי נגזר אלה נראה לרבי כפי׳ הקונט׳ שלא יתקן בינייהו דקטים ומנחי בי סדיא רב אסר ושמואל "שרי ברכין דכולי עלמא לא פליגי

> אייתי ליה בי סדיא. ביה מילעי איתמר מכללא: מי שנשרו בדיו במים. בדרך גרסינן 0 לשון נפילה לא כפי׳ הקונטרס לעיל בפרק במה אשה (דף סה.) שנשרו במי וגשמים דהא אמרינן בבינה בפרק משילין (דף לה:) מאן דתני מנשירין לא משתבש כדתנן מי שנשרו כליו במים בדרך

מוסף תוספות

א. מחיצתא. מוס׳ הרא״ש. ב. שלא פרץ פצימיו, המאהיל תחת זיזין וגזוזטרות. מוס' הלח"ש. ג. [כ]ההיא דביצה (י.) 'מת ג. [כ]ההיא דביצה (י.) 'מת בבית ול[ו] פתחים הרבה כולן טמאים, נפתח אחד מהן, הוא טמא וכולן טהורין', וה"ג. לשנ"ל. ד. דמת תפיס אפילו מסיימי מחיצתא. מוס' הלח"ש. ה. וקים להו ד... מוס' הלח"ש. 1. לשון שרייה. בילה לה: ד"ה מי. . לשון נשירה, מלשון פירות הנושרין. תוס' כילה לה: ד"ה מי.

רבינו חננאל

כי מתיירא אם מרחיב הלול יכנס ממנו הנחש ויזיק אותן, וכיון שאין דרך בני אדם להרחיב בלול של תרנגולים, לא גזרו בהרחבת כל וכר וזהו מעת ח״ה. כל נקב ווהו טעם וניק. וי"א אין מוסיפין דזמנין דלא תקניה מעיקרא ואתי לארווחי ביה, והילכתא כוותיהו דדרש רב נחמן . בר רב חסדא משמיה דר' יותנן הלכה כיש אומרים. יותנן הלכה כיש אומרים. ושוין שנוקבין בנקב ישן לכתחילה. ואמר רב יהודה משמיה דשמואל אינו מותר לפתוח נקב ישו אלא במקום העשוי לשמר, פי׳ להוציא היין מן השמרים. אבל לחזק אסור, פי׳ היה נקב בחבית יסתמו שלא יהא שותת.